

Verzamelaars maken onderzoek naar vogelgriepvirussen mogelijk

Vorig najaar is SOVON van start gegaan met een nieuw monitoringproject, het kadaveronderzoek. Doel van het project is om meer zicht te krijgen op het voorkomen van vogelgriepvirussen bij wilde vogels. Daarvoor worden geschikte vogelkadavers verzameld en voor onderzoek naar een laboratorium – het Centraal Instituut voor Dierziektecontrole Lelystad (CIDC-Lelystad) – gezonden. Uitsluitend verse en complete kadavers van een aantal water- en vogelsoorten en de Buiszand worden verzameld, omdat van deze soorten bekend is dat ze vogelgriepvirussen onder de leden kunnen hebben.

Inmiddels zijn er door de deelnemers aan het project meer dan 700 kadavers verzameld. Deze zijn afkomstig uit nagenoeg alle delen van het land, met een nadruk op de kustprovincies. De regio's met de meeste vondsten zijn het Lauwersmeergebied, Wieringen en de Afsluitdijk, De Kreupel, Kennemerland en West-Brabant. Enkele minder alledaagse vogelsoorten die werden verzameld zijn Wilde Zwaan, Topper, Grote Zaagbek, Mandarijneend, Ooievaar, Lepelaar, Kluut, Grote Jager, Zwartkopmeeuw en Noordse Stern. Ook het totaal van 18 Houtsnippen is opvallend. Het merendeel van de vondsten heeft uiteraard betrekking op algemene soorten, in het bijzonder Zilver- en Kokmeeuw.

De top tien van meest verzamelde vogelsoorten ziet er tot dusverre als volgt uit (aantal vondsten tussen haakjes):

Zilvermeeuw	(162)
Kokmeeuw	(113)
Wilde Eend	(80)
Knobbelzwaan	(53)
Grote Mantelmeeuw	(37)
Scholekster	(23)
Stormmeeuw	(22)
Visdief	(21)
Kleine Mantelmeeuw	(19)
Blauwe Reiger	(19)

Bij vijf van de verzamelde vogels (Wilde Eend, Knobbelzwaan en Zilvermeeuw) is een vogelgriepvirus aangetroffen. Het ging daarbij steeds om relatief onschuldige – zogenaamde laagpathogene – virustypen, en niet om de H5- of H7-typen die geregeld voor opschudding zorgen vanwege de gezondheidsrisico's voor mens en pluimvee. Omdat de kennis over het voorkomen van vogelgriepvirussen bij wilde vogels nog relatief beperkt is, dragen

Houtsnip, identificatienummer 414645, verzameld in IJmuiden op 3 november 2007. Houtsnippen worden vooral in oktober-december als raamslachtoffer aangetroffen, niet zelden midden in een stedelijke omgeving. (Foto: Roy Slaterus)

de deelnemers met elk verzameld kadaver daadwerkelijk een steentje bij. Deelnemers aan het kadaveronderzoek ontvangen van SOVON materialen om kadavers schoon en eenvoudig te vervoeren, evenals een onthefring om dat te mogen doen. Het transport naar het CIDC-Lelystad wordt door SOVON verzorgd. Een ieder die wil helpen verzamelen wordt van harte uitgenodigd om zich aan te melden. Om een beter beeld te verkrijgen van doodsoorzaken van vogels en zoogdieren kunt u bovendien uw waarnemingen invoeren in een database. Deze kunt u vinden op de website van SOVON www.sovon.nl in de rubriek 'snelkoppelingen'.

Wilt u meer weten over het kadaveronderzoek of over het invoeren van waarnemingen van dode vogels en zoogdieren, neem dan contact op met Roy Slaterus (roy.slaterus@sovon.nl, 06-49390496) of surf naar www.sovon.nl.

DC-zaken

Binnen de gelederen van de DC's (LSB) is het een en ander veranderd:

D6, Overijssel-west. Na jaren DC geweest te zijn in dit district heeft Erwin Goutbeek ervoor gekozen om een vierjarige studie te beginnen aan het Van Hall-instituut. Omdat daar natuurlijk erg veel tijd in gaat zitten heeft hij de keuze moeten maken om zijn taak als DC over te dragen aan iemand anders. Gelukkig was die persoon vlot gevonden: Martijn Bunschoek! We wensen Erwin natuurlijk veel succes toe met zijn studie en Martijn met zijn DC-schap.

D7, Flevoland. Na drie jaar het DC-schap op fanatieke wijze vorm te hebben gegeven heeft Jan Dolphijn met enige tegenzin het DC-schap opgegeven. De redenen waren echter bijzonder heugelijk, de belangrijkste is wel dat hij in januari vader wordt en daar zal

uiteraard veel tijd in gaan zitten. We zijn dus op zoek naar een nieuwe DC in Flevoland!

D12, De Achterhoek. Nadat De Achterhoek het iets meer dan 1 jaar heeft moeten doen zonder DC is er weer een opvolger gevonden voor dit fraaie stukje Nederland! Hopelijk krijgen we de IJsvogels, Grote Gele Kwikken en Europese Kanaries weer goed op de kaart! Henk-Jan Hof: veel succes!

D13, Grote Rivieren. Sinds het vroege voorjaar van 2002 heeft Hans de Boer samen met Marc Westermann (later opgevolgd door Antoon van den Heuvel) het DC-schap gestalte gegeven. Afgelopen herfst hebben Hans en Antoon het stokje na 5½ jaar overgedragen aan Jan van Diermen. Hans en Antoon; ook langs deze weg ontzettend bedankt voor jullie inzet!

RC-wisselingen

Bij de aansturing van de watervogeltellingen zijn er twee wijzigingen te melden. Na jarenlange intensieve betrokkenheid bij de watervogeltellingen hebben Cor Berrevoets en Kees Scharringa besloten om hun verantwoordelijkheden over te dragen. Cor Berrevoets heeft zich altijd zeer intensief met de uitvoering en organisatie van de watervogeltellingen in de Zoute Delta en Zeeland bezig gehouden en was daarnaast een gewaardeerde discussiepartner bij de methodeontwikkeling van het landelijke watervogelmeetnet. Bas van den Boogaard van Rijkswaterstaat-Waterdienst zal zijn rol overnemen. Kees Scharringa heeft sinds 1980 de Midwintertelling in Noord-Holland gecoördineerd. Eerst namens de Provincie Noord-Holland en later Landschap Noord-Holland. Door de jaren heen heeft hij voor een mooie stroom aan tellingen gezorgd uit het Noord-Hollandse. Zijn rol zal worden overgenomen door Roy Slaterus, werkzaam bij SOVON maar woonachtig te Haarlem dus goed bekend in Noord-Holland. Cor en Kees veel dank voor jullie jarenlange betrokkenheid, en veel succes gewenst aan Bas en Roy.